

**Előfizetési árak:**

Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:  
Egész évre . . . 6 frt — kr.  
Félévre . . . 3 frt — kr.  
Évnyegyedre . . . 1 frt 50 kr.  
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legcélszerűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeket nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés megyeház.

# SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnapon.

A lap szellemi részét érdeklő levelezések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyzet-eszterin-méter-tér elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. ezen fölül 60 négyzet-eszterin-méterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzet-eszterin-méternyi tér fölött mind 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 1-10-szeri beiktatásnál 5%, 11 és többszöri beiktatásnál 10%-nyi díjengedés. Helyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adatnak. Nyiltéri rovatot nem nyitunk.

## Tisztelt hölgykoszoru!

Bámulattal fognak felnyilni a szép szemek aranszöke vagy éjsötét szemernyői, ha látni fogják, hogy egy lap, mely még csak nem is „Fővárosi lapok”, — habár fővárosi lap is, ama sima papírral és hivatalos tekintéllyel, melylyel őt a magyar hölgyvilág felhatalmazá, versenyre akar kelni. — Bámulat és csalódás különben is ikertestvérek levén, tehát itt is úgy fognak járni a bámuló szépek, — hogy csalódnak. Mert mi bizony a „Fővárosi lapok” hivatalos teendőibe beavatkozni nem akarunk, s a szépnem mulattatását ő rá bizzuk ezután is, — ámde nem bízhatjuk rá a szépnemmel való szembe szállást, még pedig azért, mert ezt nem is akarná, de nem is merné megtenni.

Hja! az idők azonban furesán járnak, s a férfiak lovagiasságától épen azt követelik meg olykor-olykor, hogy a szépnemmel karöltve lépjenek be a hazaszeretet templomába, hova, ha a szépnem bejönni vonakodnék, tehát szép gyengén öleljék föl (pardon) és vigyék be magukkal, — mert ah! — a hazaszeretet temploma igen unalmas egy épület akkor, mikor nem jótekonyczéloznak benne bállal, tombola játékkal, bazárral, közvacsorával, de még csak műkedvelői előadással sem, — hanem a benne uralkodó lelkipásztor, a haza nemtője parancsolóan állva az oltár előtt, így szól: „Térdelj le, és áldozzál!”

Igaz, — nem mulatságos dolog ez, — hanem magasztos.

Most pedig úgy vagyunk vele épen, a haza hölgyeinek be kell lépniök a hazasze-

retet templomába, és pedig nem mulatni, táncolni és úgy adakozni, hanem áldozni fennkölt szellemmel és honleányi magasztos érzellemmel: magunkért, szeretettjeinkért, és hazánkért.

Pénzt? — Nem! Munkát? Azt sem. Rangot, — dicsőséget? — Nem! — — — Hiuságot! Csak ezt, s az áldozás nem kíván más eszközt hozzá: mint **önmegtagadást**, ezt is csak rövid ideig.

A haza boldogsága, a nemzet jövője ettől függ. Tudjon a magyar csak négy évig önmegtagadó lenni, tudja magát csak négy évig összehuzni, csak négy évig tudjon takarékos lenni, — nem szükségből, hanem hazafiai erényből, — és négy év alatt mint nemzet, mint állam, anyagi betegségéből gyógyul.

Meg tudók-e ezt tenni, Hölgyeim? — Önök szóljanak! — Az Önök rokonszenves anyai, testvéri hangja adja meg erre először a szent Igent, melyet a haza oltára előtt rebegnek el, s melynél magasztosabb „igen” szót még nem rebegett el hölgyajak. — Önök mondják ki ezt először, s a férfiak nem fog rá mondani mást, nem mondhat rá mást, — mint: Ament!

Olvassák csak el kérem a következő sorokat:

**A statisztikai hivatal kimutatásai szerint csupán szövet- és rövidáru-behozatunk értéke 1870-ben 125, 1871-ben 211, 1872-ben 214, 1873-ban 208, 1874-ben 210 és az öt év alatt együtt 968 millió forintba rugott.**

**Öt év alatt 968 millió forint!**

Ennyi ment ki Magyarországból szövet és rövid árura, s ez összegnek fele bizony-

nyal a feleslegnek, a divatnak, a fényezésnek, és nem a szükségletnek áldoztatott.

Hátha ezen cikkekre csak felényit költenénk négy évig, a másik felét pedig a mennyire lehetne, a hazai cikkekkal pótolnók, és csak az elkerülhetlenért folyamodnánk a külföldről. Nem azért, hogy visszatartsuk a külföld iparát, nem azért, hogy daczal daczot ingereljünk magunk ellen, hanem azért, hogy magunkat összehuzva, bajainkból kivergődjünk. — A külföldi ipar elutasítása a külföld kihívása lenne, — anyagi párbajra, — és az ily küzdelemnél soha nem lehet előre tudni, hogy melyik fél esik el, azt pedig nem akarhatjuk, hogy baj bajra halmozódjék, ellenség után ellenség támadjon, — hanem hogy szomszédainkkal is jó barátságban maradván, csak ennyit mondjunk nekik:

Szegények vagyunk, tartozásaink, kötelezettségeink vannak, melyeknek, mint becsületes, lovagias nemzethez illik, meg akarunk felelni, azoknak pedig csak akként felelhetünk meg, ha kiadásainkat alábbszállítjuk, s ha megtagadjuk magunktól azt az élvezetet, melyet a külföld jeles gyártmányai, csecsebecsei nyujthatnak. Bocssátságok meg tehát érte, ha egy ideig a magunk daróczában járunk, és azokat a magunk munkásaival fogjuk elkészíttetni.

A mely nemzet így beszél, az nem gyűlöletnek, hanem közbecsülésnek tárgya leend.

**Takarékossági egyleteket** alkossatok magyar hölgyek. Szenteljétek azoknak lobogót, és a lobogóra ez legyen írva: **Egyszerűséget a hazafiságnak!**

Ott vannak nő-egyleteitek, ezek mind-

a külöszakadt nemzeti törekvések s ellenséges pártszakadások miatt.

És mégis erős hitem van: hogy e bérezes hon, — hol Hunyadi János és Mátyás király született; hol a Kemények, Bethlenek, Bocskayak, Rákóczyak éltek, s világra ható tetteket műveltek, régi színét újra visszakapja. Az egyesülés a testvér-hazával, az átalakulás nehézségei után Erdélyt visszateremti, s ősi hírnevéhez méltó leend.

Erdély regényes bérezeivel, havasaival, gazdag érez- és sóbányáival, ásvány-vizeivel, fürdőivel, váromjaival, történelmi helyeivel, minők: Cserhalom, a Keresztes és Kenyér-mezők, az agyagfalvi tér stb. — a vasutak bejövetelevel Magyarhon, sőt Európa miveltebb és vagyonosabb osztályai által keresetté válik. Híresebb lesz Svájcznál. Több testi és lelki üdülést fog nyujtani.

És ez lesz Erdélynek második és állandó aranykora.

**Medgyes Lajos.**

## Még egy pár adat Bolyai Farkas életéből.

1848. márczius 27-én hatalmas fáklás-menet vonult le Maros-Vásárhelyt a Szt.-Miklós-utczából a királyi táblától és a ref. főtanodából a mai Deák Ferencz-utczába. Az ünnepély nagyon sokáig tarthatott, mert másnap álmosan mentünk le az öreg urhoz leezkére. Tudva van, hogy akkor bámulták igazán az öreg urat tanítványai, ha a krétát letette és elkezdett úgy beszélni, a mint csak ő tudott az ifjúsághoz. Előre feltettük, hogy ma beszédre bírjuk a jó szívű öreg urat, hadd halljuk tőle, miként vélekedik a márcziusi nagy

## A „SZOLNOK-DOBOKA” TÁRCÁJA.

### Erdély társas-élete.\*)

III.

Erdély ma nem az, mi a förradalmat megelőző s azt követő években: a törekvések és a remények korában volt.

A társas-életre a központi városok, ország- és megyegyűlések ma már kevésbé bírnak lelkesítő hatással. Ezer különböző érdekek léptek előtérbe. A közélet zilált viszonyokat idézett elő.

A patriarchalis szellem enyészőben. A társadalmi élet összhangja felzavarva!

A románok és szászok ellentétes törekvéseket fejtenek ki. Mentől több tért nyernek a törvényhozástól, annál durczásabbak a magyarság irányában.

Eddig ezen nemzetiségek értelmeshjei a magyar nemzettel összeolvadva hatottak a hon emelkedésére. Most a románok Románia, a szászok Germánia felé sovárognak. Eddig a mivelte osztályokból gyarapult a magyar elem. Most, kik tisztán írják és beszélnek is a magyar nyelvet: közgyűlésekben és nyilvános társas-körökben saját anya-nyelvöket használják, habár a nagy többséget a magyar elem teszi: csakhogy idegen és félrevezető irányukat kitüntethessék. Nagy idő kell arra, míg az ellentétes törekvések lecsillapulnak s a hon virágzására a magyarral összhangzólag közreműködnek.

\*) A múlt számunk tárczájában 5. hasábján alólól a második kikezdésben „katonázás” helyett „koronázás” olvasandó.



járt kitűzhetik a lobogókat. Intézzetek felhívást azon kör és vidékhez, mely a nőegyletek jótékonyágát istápolja, bocsássatok ki aláírási iverket, tartsatok nagy gyűlést, és alakuljon meg a „Takarékosági egyelet,” mindenfelé. Dolgozzatok ki alapszabályokat, melyeknek a takarékosági egyelet tagjai alávetik magukat, és tagja legyen az egyletnek minden magyar, — a hazafiságra és műveltségre igényt tartó honpolgár!

Tegyétek ezt meg nemes honleányok! A kormány, ha csak támogatásra nem talál a nemzet részéről is, össze fog roskadni a sysiphusi munka alatt. Kormány mehet, kormány jöhet, de ha nemzetében támogató helyett nem fog találni másra, mint ellenségre, buzdító helyett izgatóra; serkentő helyett kétségbeejtőre; elismerő helyett gyanúsítóra, — akkor nekünk el kell pusztulnunk valóban, mert olyan kormány még nem volt, nincs, és nem is lesz a világon, mely egy egész ország terhét saját egyéni vállalva bírja fenntartani, és egy egész ország köteleességét teljesíteni, ha a nemzet egyebet nem tesz, — mint tétlenkedik, panaszkodik és követel.

A ti honleányi szívetekben nem ég a pártoskodás és pártgyűlölet tüze, szelid égi láng az, a mi a ti szerető lelkeitek előtt világít és fényt ad szemeitek kristályának, — legyen tehát ez a láng most az, mely egygyé olvasztja a nemzet akarátát, s összeköti a szíveket varázserejű sugárszállal. Legyetek Ti a kezdeményezők, az egyetértés angyalai és egy szebb jövő hírnökei!

És a takarékoságot nemcsak a szövet és rövid árukat illetőleg lehet életbeléptetni, hanem az élet minden ágát illetőleg, melyekből ismét és busásan kikerül a másik 968 millió forint.

Hölgyeink! tette tehát!  
(Magyar Hirlap.)

## Megyei élet.

### A közigazgatási bizottság ülésterméből.

Deés, 1877. április 11.

Megyéink közigazgatási bizottsága, a bekezdett gr. kath. husvéti ünnepek miatt rendes napokról. Alig hogy belépett, azonnal a fáklyás menetet hoztuk elő, elbeszélte aprójára az egészet, mi pedig lelkesedve mondtuk el, hogy ez meg amaz a szónok miket mondott a piaci kútról, különösen tetszett nekünk néhai Urházy György szép költeménye: Itt a zászló kezeinkben. Egy kívánság lengeti. Legyen egy a két hazából. Vés így meg nem döntheti sat. A mi jó öreg professorunk mind csak hallgatta, a miket mi nagy tüzzel mondogattunk; mikor aztán már nem volt mit mondjunk, az öreg ur feláll és szokatlan hévvel és emelkedettebb hangon ezt kérdezi tőlünk? „De hát voltaképen tudják-e magok, hogy mit csináltak tegnap este?” Lőn e kérdésre néma csend és bálulás! Hogy ne tudnók, hiszen milyen szépen elbeszéltek és most már mit feleljünk? Előlről csak nem kezdhettük, tehát hallgattunk és vártuk, hogy mondja meg az öreg ur, hogy mit csinált vagy 8000 ember a tegnap este... Azt ugyan mi ítélet napjáig sem találtuk volna ki. „Hát az urak eltemették a tegnap este fáklya-fénynél a magyar nemzet szabadságát s nem tudom, ha lesz-e ezen pompás temetés után a magyar szabadságnak feltámadási ünnepe.” Így felelt meg az öreg ur az általa feltett kérdésre; nekem pedig ez a mondása, de sokszor jutott eszembe 1848-tól 1867-ig! A jó öreg csakugyan nem érte meg a magyar szabadság feltámadását, mert a legvastagabb abszolutizmus alatt hunyt el 1857-ben.

A forradalom után ismét a tanodába kerülünk, kiket a golyó megkímélt. Könyvtárőr voltam, az öreg ur feljött egy alkalommal a tanodába és felszólított, hogy menjek vele a természettani eszközök raktárába — depositoriumba. Felmentünk és ott felszólított, hogy keressék meg

havi ülését f. hó 8-a helyett a mai napon tartotta meg.

Hogy a közigazgatás emez intézménye iránt az érdeklődés folyton nő, bizonyítja ama körülmény, hogy a tagok — kettő kivételével, kiknek egyike csak nem igazolta kimaradását, — mindannyian pontosan megjelentek.

Elnöklő főispán ő méltósága a szokásos gyakorlat szerint bejelentette azon ügydarabokat, melyek sürgős voltak nál fogva az illető szakelőadók meghallgatásával ülésen kívül intéztettek el.

Annak utána a megye főjegyzője adta elő a kezén levő ügydarabokat. Megemlítjük ezek közül belügyi m. kir. minister urnak az 1876. évi VI. t.-cz. 59. §-a magyarázó leiratát, mely szerint a két egyforma határozat ellen irányzott felfolyamodás hivatalból visszautasítandó. E leirat folytán a közigazgatási bizottság mai üléséből a megye alispánjához intézett irányrendelet „törvényhatósági közérdekű közlemények” rovat alatt ez alkalommal szintén közölve van, arról bővebben szólnunk fölösleges. Meghatározott továbbá, hogy az egyesült „Szolnok-Dobokamegye” új térképe — oly célból, hogy abból minden község és magán egyének, kik birtokába jutni óhajtnak, megszerezhessek — egyezer példányban többszörösített fog. E térképekből, a mint értesültünk, a „Szolnok-Doboka” szerkesztősege egész éves előfizetőinek tiszteletpéldányokkal szolgál. Földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. minister urnak azon leirata olvastatott, mely szerint értesíti a közigazgatási bizottságot, hogy a deési távirdahivatalnál a teljes nappali szolgálatot költségkimelés tekintetéből (!?) másodszori előterjesztésére sem engedélyezheti. Ha tehát az is költségkimelés, ha — az itteni állomásfőnöknek a havonként, néha kétszer is tartatni szokott közigazgatási bizottsági üléseken elfoglaltatása idejére évenként Kolozsvárról legalább 15-ször 3—3 napra ide jövőmenő útjában 16 mérföldnyi távolságra egy távirdatisztet kiküldenek s annak egy-egy útjáért 33 frtot, összesen tehát 400 frtot fizetnek, míg egy állandó gyakornoknak alkalmazása csakis 300 frtba kerülne — ám legyen: de akkor kétszer kettő nem 4, hanem 6.

A megyei alispán előadásából megemlítésre méltó az izraelita anyakönyvek mikénti vezetése

valahol egy lópatkó alaku delejes vasat. Itt megjegyzem, hogy az oláhok 48-ban betörték volt ebbe a raktárba, de a villanygéphez nem mertek hozzányulni, mert egy furfangos diák azzal ijesztette őket, hogy a mely pillanatban valaki a géphez nyúl, az egész épület a levegőbe repül. A lópatkó azonban nem birt ilyen varázserővel, mert valamelyik atyafi csakugyan tarisznyájába csuszította s így én ok nélkül fáradtam a keresésben. Az öreg ur folyvást biztatott, hogy csak keressem, mert valahol meg kell annak lenni; de látván, hogy nem találok, kiment a nagy hallgató-terembe — auditoriumba — és ott nagy léptekkel el kezdett sétálni. Én is kimentem a raktárból, tele porral és pókhálóval a sok keresés után. Csak ketten voltunk s a jó öreg mégis szétnézett, hogy nincs-e még ott valaki. Ekkor egyenesen hozzám jött és így szólt: Tudja-e maga, hogy nagyobb mágnes is veszett el ennél, a melyet maga most keresett? Honnan tudtam volna, hogy miféle mágnesről gondolkodott az én áldott emlékü professorom? Azt feleltem, hogy nem tudom. Még egyszer szétnézett s ekkor így szólott: „Tudja maga, elveszett az a mágnes, a mely a király és nemzet szívet összetartotta, az lesz még valaha a nagy hazafi, a ki ezt a mágneszt megtalálja.” Én ezt a mondását sem feledtem el soha. Az a nagy hazafi, ki a mágneszt megtalálta, csakugyan élt már akkor Deák Ferencz személyében, de az öreg ennek a mágnesnek megtalálását sem érte meg.

1852-ben épen akkor szabadultam ki keserves börtönből, midőn ő felsége körútjában M. Vásárhelyre volt érkezendő. A jó öreg ur korán reggel zörgetett ajtómon, hogy keljek fel és segítsek én is koszorúkat kötni. Én el voltam kes-

zeljából szerkesztett „szabályrendelet” és mintázatok. E szabályrendelet szerint az izraelita anyakönyveket a körjegyzők lesznek kötelesek vezetni. Ezen intézkedés egy korábbi megyebizottsági határozaton alapszik, s azért történt, mivelhogy az izraelita anyakönyvek vagy épen nem, vagy nagyon hiányosan vezetettek, s az illető izraelita hitfelekezetek az anyakönyvvezetésre alkalmas egyénnel nem is bírnak, s ezen rendetlenség az ujonezozásnál, valamint az adóelőírásnál nagy zavarokra ad alkalmat, ezt maga a belügyministerium sem diffikultálta, s most már csak az életbeléptetésről van szó. Mihelyt a szabályrendelet felsőbbleg jóváhagyva lesz, tájékozással lapunk olvasóival ismertetni fogjuk.

Örvendetes tudásul vétetett a királyi ügyész jelentéséből, hogy a királyi törvényszéki elnök őnga igazságügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságához olyatén előterjesztést tett, hogy a deési törvényszék területe Szolnok-Dobokamegye területével azonosíttassék, s a járásbíróságok a belügyministerium által helybenhagyott szabályrendeletek folytán az 1878-ra szervezendő, s 1878. január első napján életbeléptendő 7 szolgabírói járás székhelyére, Nagy-Ildára, Magyar-Láposra, Cs.-Gorbóra, Deésre, Szamosujvárra, Kékesre és Bethlenbe helyeztessenek el. Hogy végül a foglyok jelenleg nincsenek túltömetten elhelyezve és hogy egészségi állapotuk jó.

A királyi államnézők a megyei utak állapotáról tett részletes jelentést, s javasolta: hogy miután azok jó karban állítása a megye önerejét háromszorosan is felülmúlja, mintegy 15 ezer frtnyi államsegély nyújtása iránt közmunka és közlekedési m. kir. minister ur feliratilag kéréssek meg.

A királyi tanfelügyelő javaslata folytán több izraelita zugiskola bezáratása elrendeltetett, s a Várna Demeter gr. kath. esperes román nyelven fogalmazott átirata az 1868. évi 44. t.-cz. 16. §. értelmében eredménytelenül visszautasított.

Nagy részét a megyének beutazta múlt hóban a tanfelügyelő ur, erről azonban annak idején mi is részleteket közölni fogunk.

A kir. adófelügyelő a folyó évi adókievetési munkálatok előhaladásáról tévén jelentést, megemlíti, hogy ezek, a dobokai körjegyzőséghez tartozó községeket kivéve, teljesen befejezve vannak, az említett községekbe azonban egy számtisztet

redve s kértem az öreg urat, hogy hagyjon ki, ha lehet ebből a munkából. „Mit gondol maga mondá egész hévvel, hát nem tudja, hogy a collegium kapujába egy professor van feladva, s ezt a hullát kell koszorukkal eltakarni, hogy az uralkodó ezt ne láthassa.”

Egy szót sem szóltam, hanem mentem koszorut kötni. Szegény Török János tanárunkat ezután még két év muiva végezték ki....

Egy lecke órán arról volt nagy vitkozás, hogy melyik volt nagyobb hazafi: Széchenyi-e avagy Kossuth? Az öreg ur érdeklő hallgatta vitatkozásunkat s utoljára így döntötte el a vitatkozást. „Lett volna Széchenyi: Mózes és Kossuth: Áron, így bevezettek volna az ígért földére; de a történetek után sokáig fogunk a pusztában bujdosni.”

Még sokan élünk, kik tanítványai voltak egykor e nagy embernek. Igen tanulságos lenne összegyűjteni a Tentamen halhatatlan szerzőjének ilyen bölcs mondatait az utókor számára. Egy tízed mulva már a tanítványok is a professor után fognak vándorolni.

Vándory.

Még egy pár adat Bolyairól.

Egy alkalommal a természettanban a látásról és a szemről tanítván, előjött a szemnek megromlása és a látásnak gyengesége. Erre megjegyzé: „A szemnek legfőbb romlására szolgál a fehér szín; de mindennek felett a fehérség.”

Egy szép eszű tanítványát, ki mathesist elhanyagolta, ily szókkal feddé meg: „Az Isten magát szép észszel áldotta meg, de nem tanulja az égi mathesist és megcsalja az Istent.” Z.



küldött ki, s a hiányzó adóajstromokat a hányag községi tisztviselő költségén készített el. Az adóbefizetés 26,771 frttal volt kedvezőbb a lefolyt évnegyedben a múlt évi I. évnegyednél.

Jelentvén végül, hogy a múlt évi adókezelés és beszédés körül tanusított szorgalom és tevékenységért saját ajánlata folytán a m. kir. pénzügyministerium által az 1876. évi XV. t.-cz. 63. §-a értelmében 5 törvényhatósági szolgabíró, 5 városi tisztviselő, 28 körjegyző, 6 községi bíró és 21 adószedő lett részint megdicsérve, részint megjutalmazva: a törvényhatósági főorvosnak a megyében uralgó kedvező egészségi állapotot illusztráló jelentésével az ülés d. u.  $1\frac{1}{2}$  3 órákor véget ért.

## Levelezés.

Szék, 1877. április 4-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapja 13-ik számában Gombóc ur a folyó évi március 20-án Szék városában történt tüzeset leírása alkalmáról az itteni tiszt kart mulasztással vádolja, pedig a tüzesetnél nem is volt jelen, s így a tiszt kar erélyes- vagy erélytelen-ségéről meggyőződéssel nem írhatott. Megvártuk volna, — mint Széken tartózkodó — Szamosujvár egyik jeles tűzoltójától, hogy ilyen esetben mutasson jó példát. A kik Gombóc urnak a tüzesetet előadták, valószínűleg nagyító üveggel nézték a tiszt kar mulasztását. A tiszt kar megtette a kellő intézkedést, de a tűz közelében levő birtokosok saját vagyonuk megmentésével foglalkoztak, előre kevesen voltak ugyan, s míg a távolabbi nagyobb erő megérkezett, addig egy patics istálló szalma-fedéllel, egy náddal fedett földszinti 2 osztályu kis ház és egy patics szalmával fedett juh szín, — melyek egymás közelében voltak — lángba borult.

Hogy a tiszt kar mily erélylyel működött, igazolja azon körülmény, hogy e kisszerű ház padlása sem éghetett le, s a lángok közé jutott tetőzet vastagabb fái is nagyobbára megmentettek, s a tüzeset meggátolása után a főkapitány szobájából még irományokat is épen hoztak ki.

Ezek tények és nem üres frázisok, s ezek — azt hiszem — eléggé igazolják a tiszt kar erélyes vagy erélytelen eljárását.

A tanács nevében:  
**Horváth István,**  
polgármester.

## Lapszemle.

Közelebbi számunk hírfüzére hozta az újból kinevezett kormányának az országgyűléseni első megjelenését, ez incidensből a bécsi Presse nemzetgazdászati szempontból ezeket mondja:

A magyar nép majd kizárólag mezőgazdából áll, meg hivatalnokokból, a kik egymást kölcsönösen fölvaltják s így hiánnya van a kereskedelmileg és iparilag produkáló polgári osztálynak. Nélkülözi tehát ama komoly, rendes, megfontolt hangulatot, mely lehetővé teszi a tulajdon és idegen viszonyokba való tiszta belátást. Majd az egekig szárnyalóan ujong, majd halálra le van verve, de exaltálva van midig. S a kiegyezésre vonatkozólag az ország publicisztikája s az összes pártvezérek a nemzet várakozásait a legmagasbra fokozták. Semmi sem volt oly nagy, mit az 1867-ki kiegyezés megjavítására a vérszopó osztrákoktól el ne kellett volna nyerni. A legidétlenebb követelések formáltattak s azok mindegyike mint csökkenthetlen minimum emlegettetett. Ha a nemzet a tárgyalások eredményeit azzal hasonlítja össze, a mit azoktól remélt. úgy mindenestre mély csalódást kell érezni, s akkor nagyon érthető, hogy haragja ellene fordult azoknak, kik reménykedését élesztették, de betölteni nem bírták. Ezek közé tartozik Tisza ur is. Ellenzéki vezér korábban népszerűségét azon reménységeknek köszönheté, melyeket a magyar nemzetben fölkellett. Megtanulta, hogy ha Ausztria a bankkérdésben széles alapu engedményekre mutatkozott is hajlandónak, a pénz Európa, a melyhez Magyarországot kényszerülve volt folyamodni, azokat megtagadta volna. Az európai hitel-Areopag Magyarországot csak akkor részesíti hitelben, ha e

hitel kezelése az osztrák nemzeti bank biztos kezeibe tétetik le.

A kiegyezéssel Lajthán innen is elégedetlenek vagyunk s van is elég jó okunk rá. Ha az engedményeket megfontolták volna, melyeket Tisza a hosszú tárgyalások folyamán osztrák kollégáitól kivivott, őt Budapesten voltaképp örömrivalgva kellett volna fogadni. Mert teljes nyugodtan beszélve, az állapot, a minő az az új kiegyezés alapján Magyarországra nézve lesz, mindenestre javulás lesz azzal szemben, a mi eddig volt.

## HÍRFÜZÉR.

— **Megyénk közgyűlése** tegnap folyt le, s ezt megelőzőleg főispán ur, ugy a központban, valamint a járási tisztviselők és városi tanácsosok működése felett a törvényben megszabott számonkérőszéket tartotta meg.

— **A megye bizottsága** ujra alakítása céljából a választókerületek az e végre kiküldött bizottság által megalakítottak, s jóváhagyás végett a közgyűlés elé terjesztettek. Az erre vonatkozó szabályrendeletet lapunk hivatalos rovata alatt közölni fogjuk.

— **A „Szolnok-Doboka“** hivatalos heti közlöny fentartására alakult szövetkezet f. hó 10-kén tartotta meg közgyűlését; a lapfelügyelő bizottság elnökeül: br. Bánffy Dezső főispán ur ő méltósága és tagjaiul: dr. Szőcs Sámuel kir. tanácsos, Roth Pál deés városi polgármester, Kovács Samu ev. ref. lelkész és Kozma Döme szentferenczrendi zárdafőnök választottak meg. E gyűlés részleteiről sok irni valónk volna, térszűke miatt azonban későbbi számunkra tartottuk fenn. Az alkalommal lapunk anyagi állását is, — mely ez ideig a legkedvezőbbnek mondható — ismertetni fogjuk.

— **Hymen.** Jónás Bálint, kaczói ev. ref. pap, mult hétfőn tartotta esküvőjét a kedves Brassai Klárával néhai Brassai Károly ügyvéd leányával. Áldás és szerencse kísérje e szép frigyet.

— **Necrolog.** Módy Endre, fia: Módy Elek m. kir. telekkönyvvezető és neje: Eszenyei Róza, megzsomorodott szívvvel jelenti neje, illetőleg édes anyja és anyósa: Kereszturi Zsuzsánná-nak 1877. évi április hó 9-én éjjeli 12 órákor, csak pár napi szenvedés után 75 éves korában történt gyászos kimúltát.

— **Bel- és külföldi apró hírek.**

Az illető társaság (t. i. magyar hitelbank, osztrák hitelintézet, berlini leszámítoló társaság és a Rotschild-ház) s a magyar kormány közt a magyar aranyjáradékra nézve egyezés jött létre, mely annak bizományszerű kibocsátását elvben biztosítja. — A kiegyezési alkudozások ügyében, bécsi hírek szerint, Széll pénzügyminister és a nemzeti bank képviselői közt még mind folynak a tanácskozások; a bank alapszabályainak összes részleteit már megállapították. — Az osztrák-magyar vám- és kereskedelmi szövetség szövegezése tekintetében a tárgyalások a két kormány között még nincsenek befejezve s az egész ügy elintézése ez idő szerint beláthatatlan. — Bismark hg. német kanczellár, a legújabb hírek szerint, visszavette lemondását s csak hosszabb szabadságidőre fog távozni, de az ügyeket szabadságideje alatt is vezetni fogja. — A török kormány visszautasította a nemzetközi jegyzőkönyvet és a békekötést Montenegróval, valamint a követküldést Pétervárra. Másfelől meg megerősítik azon hirt, hogy Oroszország 13-ig vár s azután megindítja a háborút. — A honvédelmi államtitkár Fejérvári ezredes — hir szerint — táviratilag Bécsbe hivatott. Politikai körökben ezt a keleti válsággal hozzák összeköttetésbe. — Montenegróban a béketárgyalások kedvezőtlen folyama következtében nagy katonai mozgalom uralkodik. — A török hadsereg minden perczen csatákészen áll. Az erópai hatalmak állítólag mindent elkövettek, hogy a portát a jegyzőkönyvnek megnyerjék, de fáradozásuk nem vezetett eredményre, mert — miként a „Kelet“ értesül — **Oroszország Törökországnak a hadat megizente.** A kiegyezési javaslatok készek s haladéktalanul az országgyűlés elé hozatnak.

— **Legújabb.** A déli orosz hadsereg csapatai megindultak a Pruthoz Tirospol és Bender irányában. — A czár húgykő miatt beteg és Napoleon orvosát Thomsont hívták hozzá. — A bank az alkormányzók kinevezetésén kívül mindent elfogad. (K.)

## Törvényhatósági közérdekű közlemények.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságától.

Sz. 395.—1877.

közi biz.

Tekintetes Szarvadi Pál ur, Szolnok-Dobokamegye alispánjának

Helytt.

Tekintetes alispán ur!

Főispán ur ő méltósága folyó évi február hó 9-én 194, eln. sz. a. felterjesztést intézvén belügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságához, melyben egy fennforgott regalecsönkítási ügyben 92.—1877. sz. a. hozott közigazgatási bizottsági határozat alkalmából kérdést intézett az iránt: hogy az 1876. VI. t.-cz. 58. §-a c) és e) pontjai alatt említett ügyekben keletkezett két alsóbb hatósági egybehangzó határozat ellen benyújtandó folyamodványok mikép kezeltessenek, illetőleg vajjon az ily felfolyamodványok az alsóbb hatóságok részéről a közigazgatási bizottsághoz felterjesztendők-e vagy sem? — belügyi m. kir. minister ur ő nagyméltósága folyó évi márczius hó 24-én 6761. számú leiratában fennhivatolt felterjesztésre válaszolja: hogy miután az 1876. VI. cz. 58. §-a c) és e) pontjai alatt említett ügyekben hozott két alsóbb hatósági egybehangzó határozat ellen ugyanazon törv. czikk 49. §-a értelmében további fellebbzésnek helye nincs, kétséget nem szenved, hogy az ily egybehangzó határozatok ellen netán benyújtandó folyamodványok az alsóbb hatóságok által visszautasítandók.

A mi pedig a kormány felügyeleti, illetőleg a főispánok felterjesztési jogának miként leendő érvényesíthetőségét illeti, tudatja, hogy a főispánoknak az 1876. VI. t.-cz. 61. §-án alapuló felterjesztési joga ezen törvény értelmében azon ügyekben érvényesíthető, melyek a többször idézett törvényczikk 58. §-a értelmében a közigazgatási bizottság intézkedésének tárgyát képezik.

Megjegyzéi végül, hogy a netalán elkövetett helytelen eljárás orvoslásának útja a további fokozatos fellebbezés, vagy főispáni felterjesztés tárgyává többé nem tehető határozatok esetében sines kizárva, akár a magán félre, akár a főispánra nézve, mert ily esetekben az elkövetett törvényszegések, vagy magánosoknak okozott sérelmekért az elégtétel, illetőleg orvoslat fegyelmi és kártérítési eljárás utján szerezhető meg.

Miről tekintetes alispán urat oly hozzáadással értesítjük, hogy erről a városi tanácsokat és járási szolgabírákat rendeleti uton értesítvén őket az iránt, hogy két egyhangu határozatok ellen beadott folyamodványokat hivatalból utasítsák vissza, kellőleg utasítani s egyuttal meghagyni sziveskedjék, miszerint ezen intézkedést az egyes polgárok öntájekezása tekintetéből hatóságuk területén a legterjedelmesebb módon tegyék közzé.

Kelt Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottságának Deésen, 1877. április hó 11-én tartott ülésében.

**Br. Bánffy Dezső,** s. k.  
főispán.

## Szerkesztő postája.

Az előfizetésekkel hátrálékban levő községekéről és azok hivatalnokairól mult hó vége felé kimutatásokat küldött kiadóhivatalunk a szolgabíró urakhoz, kérvén e hátrálékok befiztetését. A kimutatásokba oly előfizetőink nevei is csuszak ba, a kik oda nem tartoztak, s miután megtörtént, hogy egyik szolgabíró ur privát felkérésünket hivatalos ügynek tekintette s magánosokhoz az előfizetések befizetése iránt formalis intvényt küldött. Kijelentjük, hogy ez eljárást helytelenítjük, hogy ezt nem óhajtottuk, és hogy a községek és azok községei sorába más előfizetőink nevei tudunkon kívül csupán félreértésből irattak be — mi okból szives elnézést kérünk.

Felölös szerkesztő-kiadó PÁNCZEL JÁNOS,  
Tárcavezető MEDGYES LAJOS.



# NIK FERENCZ

# Doésen

(1—\*)

főter 50. sz. alatt a **Krémer Sámuel** ur féle üzlethelyiségében ajánlja ujonnan berendezett és dúsán ellátott

**Vas-, fűszer-, festék-, anyag-, liszt-, mag-, szer-  
szám-, lakatosáru-, konyhaszer-, lámpa-, papir-,  
nürnbergi dísz- és rövidáru-kereskedését**

valamint

szállítmány és bizományi üzletét

kapható mindennemű vas- és vasműáru. Épülethez szükségelt kúcsvas, fedél-lemez, zszndelyszeg, gép és kovácsolt léczszeg, sodrony és szárnyszeg, valódi kufsteini- és perlmoosi portlandi czeementmész; olajba tört festék, valamint legujabb mintájú ajtó- és ablakvasalás.

Mindenféle gazdasági eszközök u. m. Vidaacs-féle vaseke, ásó, kapa, tövágó, irtókapa, kerti-gereblye, kerti-fürész, oltókaczor, szőlőmetsző-, fanyiró- és hernyószedő-ollók, mindenféle háztartási eszközök; zománczolt lemez- és öntött vas-edény sat.

Asztali csemege és zsebkések.

Chinai ezüst-, alpacca- és pakfong-evőkészletek.

Sétapálczák. — Dohányszelenczék. — Pénz- és szivar-tárczák. — Megyfa-, nád- és tajték-szivarshipkák.

Finom szappanok. — Angol és francia illatszerek. — Továbbá cukor, kávé, gőz- és müalmi lisztek. — Angol rizskeményítő. — Angol mosópor. — Valódi „Sarg“-féle myllygyertya. — Mylli-mosószappan. — Tisztított amerikai petroleum stb.

## Különlegességek.

Moll's Seidliczpor 1 doboz 1 frt. — Dr. Popp-tól anatherin szájviz nagy üveg 1 frt 40 kr. kisebb 40 kr.

Dr. „Bontemard“-féle fogpép 1 drb 35 kr.

Dr. „Pfeffermann“-féle fogpép 1 szelencze 1 frt 26 kr.

Dr. „Gölis“-féle étekpor 1 doboz 84 kr.

Dr. „Maager“-féle csukamájolaj 1 üveg 1 frt.

„Brázai Kálmán“-féle sós borszesz 1 üveg 40 kr. stb.

# Írópapirok és írószerek.

# Gazdasági megval.

**Valódi fris erfurti kerti-vetemény és virág-magvak.**

## Bizományi raktáron

gyári árban

**eredeti Singer varró-gépek.**

melyek családi használatra elvitázhatlanul a legczélszerűbb és minden másféle varrógépek között a mult bécsi világkiállításon felülmulhatlanoknak találtattak.

Minden tölem vásárolt gépért jótállok és annak eredetiségét okmányilag bizonyítom. Vidéki megrendelések pontosan és legrövidebb idő alatt elintéztetnek.

**Vidéki megrendelések** pontosan és legrövidebb idő alatt elintéztetnek.

# Kiadó lakások

Deesen

a Rév-, Kis- és Nagy-Királyalyutczákban több kényelmes 3—6 szobából álló uri lakás, mindenütt pincze, kamara és kuttal ellátva, kiadó. Értekezhetni Miklós Józseffel, Gávren Károlynéval, Boheczel Mihálylyal, Baló Jánossal vagy a lap szerkesztőségénél, hol még több kiadó szállások is előjegyezvők.

(1—\*)

(1—\*)

Sz. 221.—1877.

# Árlejtési hirdetés.

(2—2)

Egyesült Szolnok-Dobokamegye területén levő megyei utakon 1877-ik évben építendő műtárgyakhoz szükséges építési anyagok beszerzését utmesteri szakaszonként közép-egységi árakkal szerkesztett anyag szükségleti kimutatások alapján a tekintetes közigazgatási bizottság 1877. évi február hó 8-án 193. szám alatt hozott gyűlési határozata folytán engedélyezvén, a beszerzés biztosítása végett 1877. április hó 16-án d. e. 11 órakor Deésen a m. kir. építészeti hivatal helyiségében (a gyógyszerár felett) zárt ajánlatu írásbeli árlejtés fog tartatni.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyek 50 kros bélyeggel és utmesteri szakaszonként 100. ha a versenyzés az összes szakaszokra történik 700 forint készpénz, vagy árfolyam szerint állampapírokból álló bántpénzzel, valamint azon kijelentéssel, hogy ajánlkozó a feltételeket és egységi árakat ismeri és fogadja ellátandók, és melyben a tett ajánlat az egészre nézve 0/-ban számmal és betűvel kiírandó, az árlejtési tárgyalásra kitűzött óráig a kir. építészeti hivatalhoz benyújtandók. Az árlejtési tárgyalás megkezdése után érkező ajánlat el nem fogadtatik.

A szállítandó anyagok szükséges kimutatásai és egységi árai valamint az alólírott kir. építészeti hivatalnál mindenkor megtekinthető.

Deés, 1977. márczius 20-án.

Szolnok-Dobokamegye m. kir. építészeti hivatala.

P i a c z i á r a k.

| A betivásár   |                | Egy hectoliter (= 1.62 bécsi mérő.) |             |       |      |     |                |              |                     |             |               |        | Egy liter    |       |       |        | Egy köb-<br>méter | 100 kilo-<br>gramm | Egy kilogramm |             |                |                 |
|---------------|----------------|-------------------------------------|-------------|-------|------|-----|----------------|--------------|---------------------|-------------|---------------|--------|--------------|-------|-------|--------|-------------------|--------------------|---------------|-------------|----------------|-----------------|
| helye         | hó és<br>napja | tiszta<br>búza                      | egy<br>búza | rozsa | árpa | zab | török-<br>búza | pityó-<br>ka | ken-<br>der-<br>mag | len-<br>mag | harics-<br>ka | lencse | pa-<br>szuly | borsó | köles | tízifa | széna             | szalma             | marha-<br>hús | juh-<br>hús | sertés-<br>hús | disznó-<br>zsír |
|               |                | a                                   | r           | a     | k    | r   | a              | j            | e                   | z           | a             | r      | o            | k     | b     | a      | n                 |                    |               |             |                |                 |
| Bécs          | április 10     | 900                                 | 820         | 570   | 570  | 270 | 360            | 400          | 680                 | 1200        | —             | 14     | 6            | 8     | 14    | 200    | —                 | —                  | 36            | 24          | 48             | 90              |
| Szabolcsújvár | mart. 26       | 885                                 | 585         | 590   | +    | 255 | 390            | 300          | 450                 | 900         | —             | 10     | 8            | 10    | 15    | 500    | —                 | —                  | 32            | 24          | 40             | 105             |
| Bethlen       | mart. 14       | 1000                                | 720         | 700   | —    | 300 | 380            | 350          | 600                 | 1300        | —             | 9      | 10           | 8     | 23    | 500    | —                 | —                  | 32            | 24          | 48             | 100             |
| H. Erőss      | mart. 29       | 1040                                | 700         | 520   | +    | 260 | 391            | 391          | —                   | —           | —             | —      | 4            | 5     | —     | 500    | —                 | —                  | 32            | 20          | 50             | 100             |
| Bettyeg       | decz. 28       | 840                                 | 540         | 480   | —    | 220 | 280            | 120          | 360                 | —           | —             | 7      | 14           | 7     | —     | 500    | —                 | —                  | 30            | 20          | 48             | 90              |
| Ö. Gerbó      | jan. 10        | 700                                 | —           | 450   | —    | 180 | 320            | —            | —                   | —           | —             | —      | —            | —     | —     | —      | —                 | —                  | 30            | 22          | —              | 70              |